



สรุปประเด็นสำคัญของ  
ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9  
เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

เสนอ...คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

# ▶ ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9

## TFRS 9 ฉบับปรับปรุงตาม IFRS BV2020

วันถือปฏิบัติ : วันที่ 1 มกราคม 2564

การปรับปรุงจากฉบับปีก่อนหน้า	การปรับปรุงเนื่องจาก
ปรับปรุง ย่อหน้าที่ 7.2.26 เพิ่ม ย่อหน้าที่ 6.8.1 ถึง 6.8.12 หัวข้อและหัวข้อย่อย และ 7.1.8	การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

### สรุปการปรับปรุง

การปรับปรุงนี้ได้ปรับเปลี่ยนข้อกำหนดของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงโดยเฉพาะ เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนที่เกิดจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง เช่น อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดจากรูกระบบการกู้ยืม (interbank offer rates – IBORs)

นอกจากนี้ การปรับปรุงได้กำหนดให้กิจการให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่นักลงทุนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากความไม่แน่นอนดังกล่าว

# ที่มาของการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง



กุมภาพันธ์ 2556

G20 แจ้งให้ FSB  
ทบทวนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง  
ภายหลังวิกฤตทางการเงินปี  
2007-2008

2557



24 กรกฎาคม 2557

IASB ออก IFRS 9  
เพื่อทดแทน IAS 39.

2558

2561

2562



พฤษภาคม 2562

IASB เสนอร่าง  
ปรับปรุง IFRS 9  
และ IAS 39 ช่วงที่  
1 (First phase  
amendments)

2563



1 มกราคม 2563

การปรับปรุงมาตรฐาน  
IFRS 9 และ IAS 39  
ช่วงที่ 1 มีผลบังคับใช้

2564



สิ้นปี 2564

Financial Conduct  
Authority และ Bank  
of England คาดว่า  
LIBOR จะถูกยกเลิก

2565



22 กรกฎาคม 2557

FSB ออกรายงานการปฏิรูปอัตรา  
ดอกเบี้ยอ้างอิงหลัก (Reforming  
Major Interest rate  
Benchmarks)



1 มกราคม 2561

IFRS 9 มีผลบังคับใช้



กันยายน 2562

IASB ออกการปรับปรุง  
มาตรฐาน IFRS 9  
และ IAS 39 ช่วงที่ 1



กลางปี 2563

IASB คาดว่าจะออกร่างเสนอแก้ไขฯ ช่วงที่ 2

อ้างอิง : [www.fsb.org](http://www.fsb.org), [www.IFRS.org](http://www.IFRS.org) and <https://www.fca.org.uk/markets/libor>

- ข้อกำหนดของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge Accounting) ตาม TFRS 9 อาจได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนที่เกิดจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (IBOR Reform)
  - การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อ การคำนวณกระแสเงินสดในอนาคต รวมทั้ง ยังไม่แน่นอนว่าอัตราดอกเบี้ย จะถูกเปลี่ยนแปลงเมื่อใด
- เนื่องจากความไม่แน่นอนจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงดังกล่าว อาจทำให้ไม่สามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงได้
- การที่ไม่สามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงได้เพียงเพราะความไม่แน่นอนนั้น จะไม่ได้ให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน
  - เนื่องจากการแสดงรายการจะไม่สะท้อนการป้องกันความเสี่ยงอีกต่อไป แม้ว่าแท้จริงแล้วรายการยังคงอยู่ดังเดิม

## การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (6.8.2)

**หมายถึง** การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่มีผลกระทบต่อตลาดในวงกว้าง ซึ่งรวมถึงการแทนที่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงด้วยอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยอื่นที่มาจากคำแนะนำที่ระบุไว้ในรายงานของคณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability Board) ประจำเดือนกรกฎาคม 2557 เรื่อง “การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงหลัก” (“Reforming Major Interest Rate Benchmark”)

อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงหลักตามรายงานของ Financial Stability Board ได้แก่ LIBOR, EURIBOR และ TIBOR

# การยกเว้นสำหรับการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของการบัญชีป้องกัน ความเสี่ยงโดยเฉพาะ เป็นการชั่วคราว



- กิจการต้องปฏิบัติตามการยกเว้นตามย่อหน้าที่ 6.8.4 – 6.8.12 และย่อหน้าที่ 7.1.8 และย่อหน้าที่ 7.2.26.4 สำหรับทุกความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง โดยความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงต่อเมื่อ การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทำให้เกิดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับ
  - อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (ทั้งที่กำหนดหรือไม่ได้กำหนดอยู่ในสัญญา) ที่เลือกกำหนดให้เป็นความเสี่ยงที่ป้องกัน และ/หรือ
  - เวลาหรือจำนวนเงินของกระแสเงินสดที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงหรือของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

- หัวข้อที่เพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุง TFRS 9 ในครั้งนี้

1. ข้อกำหนดของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge Accounting) ที่ได้รับการยกเว้น
  - 1.1 ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Highly probable requirement for cash flow hedge)
  - 1.2 การจัดประเภทรายการใหม่จำนวนเงินที่สะสมไว้อยู่ในบัญชีสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Reclassifying the amount accumulated in the cash flow hedge reserve)
  - 1.3 การประเมินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง (Assessing economic relationship)
  - 1.4 การเลือกกำหนดส่วนประกอบของรายการเป็นรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Designating a component of an item as a hedged item)
2. การหยุดการถือปฏิบัติข้อยกเว้น (End of application)
3. การถือปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง (Transition)



# 1.1 ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการป้องกัน ความเสี่ยงในกระแสเงินสด (6.8.4)



ช้อยกเว้น

6.8.4



กระแสเงินสดตามสัญญาของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง อาจจะเปลี่ยนแปลงเมื่อเกิดการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กิจการต้องสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยงจะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

อ้างอิง: รูปภาพคิดแปลงจาก IFRS standards – project summary Interest rate benchmark reform – September 2019





## ข้อกำหนดเรื่องความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการป้องกันความเสี่ยง กระแสเงินสด (6.8.4)

- การพิจารณาว่ารายการที่คาดการณ์ (หรือส่วนประกอบของรายการที่คาดการณ์) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมาก กิจการต้องสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยง จะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง
- ตัวอย่าง กระแสเงินสดจ่ายดอกเบี้ยในอนาคตของรายการป้องกันความเสี่ยงที่คาดการณ์ในสกุลเงิน GBP อาจจะเป็น SONIA + X% นอกเหนือจาก GBP LIBOR + Y% ซึ่งสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงดังกล่าวไม่ถูกเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

ที่มา ตัวอย่างจาก A look at current financial report issues, November 2019, Practical guide to Phase 1 amendments IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7 for IBOR reform

## 1.2 การจัดประเภทรายการใหม่จำนวนเงินที่สะสมไว้ในบัญชี สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (6.8.5)



### ข้อยกเว้น

กระแสเงินสดตามสัญญาของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง อาจจะเปลี่ยนแปลง เมื่อเกิดการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

6.8.5



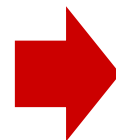
กิจการต้องสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยง จะไม่ถูกเปลี่ยนแปลง จากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ย

หากกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยง ยังคงคาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น



จำนวนเงินที่สะสมไว้ต้องคงอยู่ในสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

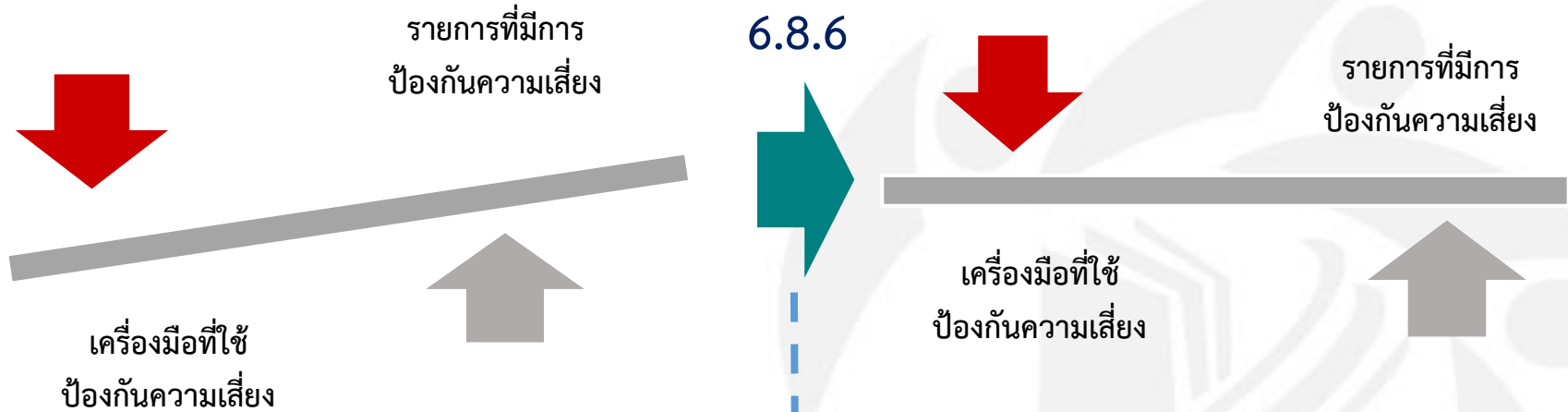
หากกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยง ไม่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นอีกต่อไป



จำนวนเงินที่สะสมไว้ต้องจัดประเภทรายการใหม่ทันทีไปกำไรหรือขาดทุน

## ช้อยกเว้น

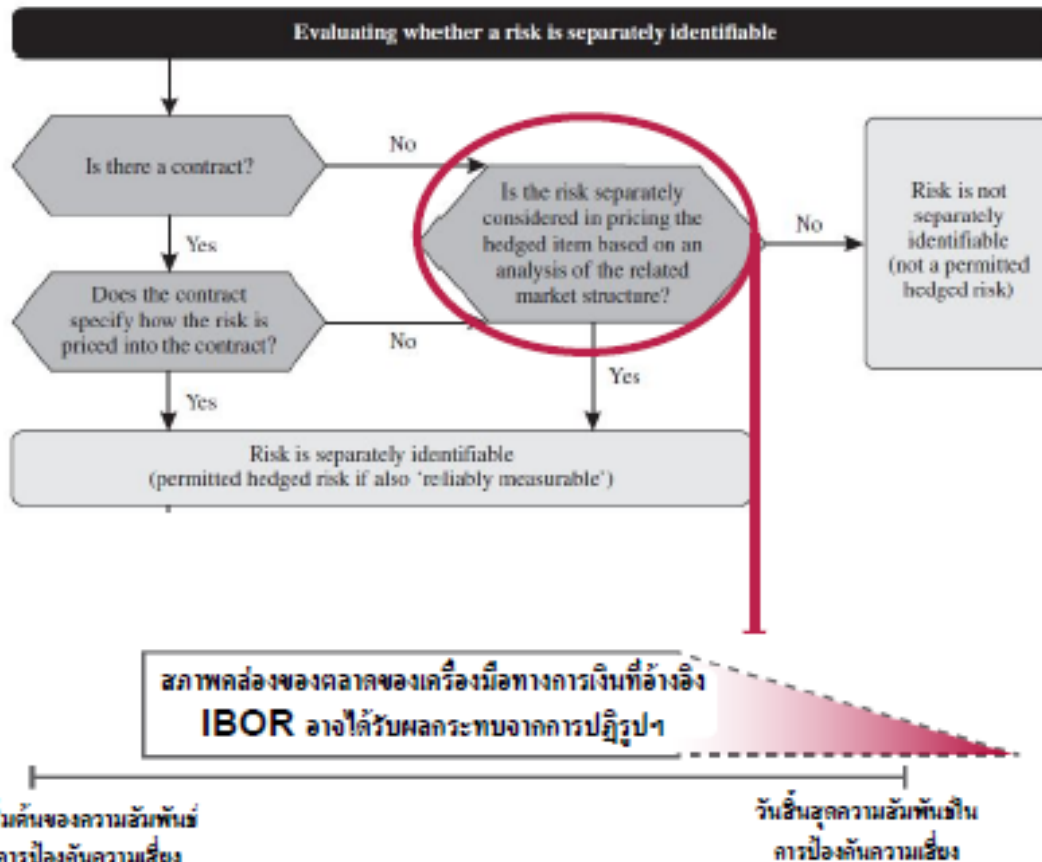
6.8.6



ความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง อาจเปลี่ยนแปลง จากความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงส่งผลให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง

กิจการต้องสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจของการป้องกันความเสี่ยง จะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

# 1.4 การเลือกกำหนดส่วนประกอบของความเสี่ยงเป็นส่วนประกอบ ความเสี่ยงที่สามารถระบุได้แยกต่างหาก (6.8.7 และ 6.8.8)



การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง อาจส่งผลกระทบต่อ โครงสร้างตลาด และอาจส่งผลต่อการประเมินว่าส่วนประกอบของความเสี่ยงที่ไม่ได้ระบุในสัญญา ถูกระบุได้แยกต่างหากหรือไม่

ข้อยกเว้น

6.8.7-8

สำหรับการป้องกันความเสี่ยงของส่วนประกอบของอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ไม่ได้ถูกระบุอยู่ในสัญญา กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของการระบุได้แยกต่างหาก เฉพาะ ณ การเริ่มต้นของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง

ที่มา: - KPMG Insight into IFRS, 16<sup>th</sup> Edition 2019/20 7.9.310.70

- รูปภาพคัดลอกจาก IFRS standards – project summary Interest rate benchmark reform – September 2019



## การเลือกกำหนดส่วนประกอบของรายการเป็นรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (6.8.8)

For example, assume a company designates the IBOR component of a fixed-rate financial liability as the hedged item in a fair value hedge. At inception, the company assesses the relevant facts and circumstances and concludes that IBOR is a separately identifiable risk component.

As the reform approaches, market liquidity of IBOR-based instruments may be affected.

Inception of the relationship

Termination of the relationship

The amendment will require companies to assess the separately identifiable requirement at the inception of the hedging relationship only. The company does not continue this assessment over the life of the hedge.



### การเลือกกำหนดส่วนประกอบของรายการเป็นรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (6.8.8)

- เมื่อมีการปรับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง และรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงบ่อย กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 6.3.7.1 และ ข6.3.8 ส่วนประกอบความเสียหายนั้นสามารถระบุแยกต่างหากได้เมื่อกิจการเลือกกำหนดรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงในความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงนั้นเริ่มแรกแล้วเท่านั้น รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับการประเมินเมื่อวันเลือกกำหนดเริ่มแรกของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ไม่ว่าจะ เป็น ณ วันเริ่มต้นความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงหรือวันต่อมา จะไม่ถูกประเมินใหม่ ณ การเลือกกำหนดใหม่ในภายหลังใดๆ ในความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงเดิม

วัตถุประสงค์ของข้อยกเว้น  
สำหรับข้อกำหนดของ  
การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

เพื่อใช้ในการชั่วคราว  
ในช่วงที่ยังคงมีความไม่แน่นอน  
จากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

ดังนั้น



ให้ยุติการใช้ข้อยกเว้นเมื่อ :

- ความไม่แน่นอนจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงได้หมดไป (เช่น การแก้ไขสัญญา) หรือ
- ความสัมพันธ์ในการป้องกันความเสี่ยงได้สิ้นสุดลง





- ยุติการถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นสำหรับเรื่อง ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด
  1. เมื่อความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงไม่มีอยู่แล้ว
  2. เมื่อความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงได้สิ้นสุดลง
  
- ยุติการถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นสำหรับเรื่อง การจัดประเภทรายการใหม่จำนวนเงินที่สะสมไว้อยู่ในบัญชีสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด
  1. เมื่อความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงไม่มีอยู่แล้ว
  2. เมื่อจำนวนเงินทั้งหมดที่สะสมอยู่ในบัญชีสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่สิ้นสุดลง ได้ถูกจัดประเภทรายการใหม่ไปกำไรหรือขาดทุน

- **ยุติการถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นสำหรับเรื่อง การประเมินความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจ**

- สำหรับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง : เมื่อความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่ป้องกันหรือเวลาและจำนวนเงินของกระแสเงินสดที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง**ไม่มีอยู่แล้ว** และ
- สำหรับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง : เมื่อความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ทั้งเวลาและจำนวนเงินของกระแสเงินสดที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง**ไม่มีอยู่แล้ว**

- กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในส่วนที่ 6.8 แบบปรับย้อนหลัง การปรับย้อนหลัง ให้ปฏิบัติเมื่อความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงนั้นคงอยู่ ณ วันเริ่มต้นของรอบระยะเวลารายงานที่กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวเป็นครั้งแรกหรือเมื่อมีการเลือกกำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงหลังจากนั้น และถือปฏิบัติกับจำนวนเงินที่สะสมอยู่ในบัญชีสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ที่คงอยู่ ณ วันเริ่มต้นของรอบระยะเวลารายงานที่กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวเป็นครั้งแรก



# Thank you



The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act upon such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation. Materials published may only be reproduced with the consent of FAP.